

Warszawa, 4 maja 2012 r.

Sz. P. Donald Tusk
Prezes Rady Ministrów

Dotyczy: Działań rządu na rzecz podpisania i ratyfikacji Konwencji Rady Europy w sprawie zapobiegania i zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej

Szanowny Panie Premierze,

Koalicja na Rzecz Równych Szans skupiająca 45 organizacji pozarządowych działających na rzecz praw człowieka oraz równego traktowania pragnie wyrazić swoje oburzenie ostatnimi wypowiedziami Ministra Sprawiedliwości Jarosława Gowina oraz Wiceministra Sprawiedliwości Michała Królikowskiego na temat bezzasadności podpisania i ratyfikacji Konwencji Rady Europy w sprawie zapobiegania i zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej.

Pragniemy przypomnieć, że Konwencja została wyłożona do podpisu w maju 2011 r. i podpisało ją już 19 państw Rady Europy, w tym 11 państw członkowskich UE. Wiele krajów unijnych przygotowuje się do podpisania i ratyfikacji Konwencji. Celami Konwencji są m.in.: ochrona kobiet przed wszelkimi formami przemocy oraz zapobieganie, ściganie sądowe i eliminowanie przemocy wobec kobiet i przemocy domowej; przyczynianie się do eliminowania wszelkich form dyskryminacji kobiet i promowanie rzeczywistej równości między kobietami i mężczyznami, w tym poprzez uwłasnowolnienie kobiet; opracowanie obszernych ram, polityk i środków w celu udzielenia ochrony i pomocy wszelkim ofiarom przemocy wobec kobiet i przemocy domowej.

Minister Sprawiedliwości, Jarosław Gowin, skrytykował ww. Konwencję twierdząc, iż jest ona wyrazem ideologii feministycznej i zagraża tradycyjnym wartościom rodzinnym. W podobnym tonie wypowiedział się Michał Królikowski – podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości.

Dla podpisanych niżej organizacji, które od lat działają na rzecz praw człowieka, w tym praw kobiet, twierdzenie takie jest niezrozumiałe i nie do przyjęcia. Zaniepokoiło nas głęboko, iż resort sprawiedliwości podważa tak fundamentalne kwestie jak równouprawnienie płci i walka ze szkodliwymi stereotypami, które są główną przyczyną nierówności prowadzących niejednokrotnie do przemocy (fizycznej, psychicznej, seksualnej i ekonomicznej). Konwencja jest krokiem naprzód w działaniach mających na celu zmniejszenie skali przemocy wobec kobiet m.in. poprzez działania edukacyjne i profilaktyczne.

Organizacje członkowskie Koalicji na Rzecz Równych Szans nie mogą zgodzić się na wprowadzanie przez kierownictwo Ministerstwa Sprawiedliwości opinii publicznej w błąd poprzez twierdzenie, że Konwencja zobowiązuje Państwa Strony do walki z „tradycyjną rodziną”. Pragniemy przypomnieć, że Konwencja, na mocy art. ust. 3, nakazuje jedynie, żeby jej postanowienia, a w szczególności środki na rzecz ochrony praw ofiar zostały wdrożone bez dyskryminacji z jakichkolwiek przyczyn. Wśród nich Konwencja wymienia: płeć, rasę, kolor skóry, język, religię, przekonania polityczne lub inne, pochodzenie narodowe lub społeczne, przynależność do mniejszości narodowych, majątek, urodzenie, orientację seksualną, tożsamość płciowa, wiek, stan zdrowia, niepełnosprawność, stan cywilny, status migranta lub uchodźcy lub inny status. Konwencja zobowiązuje także w art. 12 ust. 1 do stosowania koniecznych środków służących promowaniu zmian w społecznych i kulturowych wzorcach zachowań kobiet i mężczyzn w celu wykorzenienia uprzedzeń, zwyczajów, tradycji i wszelkich innych praktyk opartych na pojęciu niższości kobiet lub na stereotypowych rolach kobiet i mężczyzn. Pragniemy podkreślić, że są to postanowienia, które wychodzą naprzeciw konieczności walki ze szkodliwymi stereotypami, które prowadzą do przemocy ze względu na płeć, a nie, jak twierdzi kierownictwo Ministerstwa Sprawiedliwości, do zwalczania „tradycyjnego modelu rodziny”.

Przypominamy, że Polska od kilkadziesiątu już lat jest również stroną Konwencji ONZ w sprawie Eliminacji Wszelkich Form Dyskryminacji Kobiet, która także nakazuje Państwom Stronom przeciwdziałanie szkodliwym stereotypom warunkowanym płcią.

W przekonaniu Koalicji na Rzecz Równych Szans, publiczne podważanie przez Ministra Sprawiedliwości i jego zastępcę wagi Konwencji nie służy dobru publicznemu, jakim jest społeczeństwo wolne od przemocy i uprzedzeń

motywowanych płcią. Co więcej, takie zachowanie ministra Jarosława Gowina oraz jednego z jego wiceministrów może doprowadzić do bagatelizowania tematyki przeciwdziałania przemocy ze względu na płeć i – pośrednio – do legitymizowania tego zjawiska.

Biorąc pod uwagę powyższe, Koalicja na Rzecz Równych Szans apeluje do Pana Premiera o podjęcie jak najszybszych działań w celu podpisania i ratyfikacji przez Polskę Konwencji Rady Europy w sprawie zapobiegania i zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej.

Do wiadomości:

- Jarosław Gowin, Minister Sprawiedliwości
- Michał Królikowski, Wiceminister Sprawiedliwości
- Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Pełnomocniczka Rządu ds. Równego Traktowania
- Irena Lipowicz, Rzeczniczka Praw Obywatelskich
- Ryszard Kalisz, Przewodniczący Sejmowej Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka
- Grzegorz Schetyna, Przewodniczący Sejmowej Komisji Spraw Zagranicznych

Organizacje wchodzące w skład Koalicji na Rzecz Równych Szans:

Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego - koordynator Koalicji
Fundacja Feminoteka
Stowarzyszenie przeciw Antysemityzmowi i Ksenofobii „Otwarta Rzeczpospolita”
Kampania Przeciw Homofobii
Helsińska Fundacja Praw Człowieka
Lambda Warszawa
Amnesty International
Lambda Bydgoszcz
Towarzystwo Edukacji Antydyskryminacyjnej
Fundacja Równości

Koalicja Karat
Fundacja Trans-Fuzja
Federacja na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny
Fundacja MaMa
Fundacja Przestrzeń Kobiet
Fundacja Autonomia
Stowarzyszenie Aktywne Kobiety
Stowarzyszenie Inicjatyw Niezależnych MIKUSZEWO
Stowarzyszenie Homo Faber
Stowarzyszenie na Rzecz Kobiet „Victoria” Rzeszów
Stowarzyszenie Nigdy Więcej
Stowarzyszenie Kobiet Konsola
FORUM 50+
Fundacja TUS
Stowarzyszenie Interwencji Prawnej
Instytut Podkarpacki
Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych
Stowarzyszenie Kobiet Niepełnosprawnych ONE.PL
Żydowskie Stowarzyszenie Czulent
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego PRO
HUMANUM
Stowarzyszenia Romów w Polsce
Stowarzyszenie Na Rzecz Lesbijek, Gejów, Osób Biseksualnych, Osób
Transpłciowych Oraz Osób Queer „Pracownia Różnorodności”
Stowarzyszenie „W stronę Dziewcząt”
Fundacja na Rzecz Różnorodności Polistrefa
Fundacja Inicjatyw Społecznych „Się Zrobi!”
Forum Żydów Polskich
Fundacja Bez Dyskryminacji
Fundacja Nasza Przestrzeń
Fundacja Wiedza Lokalna
Fundacji „Vis Maior”
Związek Nauczycielstwa Polskiego
Towarzystwo Przyjaciół Szalonego Wózkowicza

Fundacja „Pies Przewodnik”
Stowarzyszenie Dni Równości i Tolerancji
Stowarzyszenie Otwarte Forum